

19 czerwca 2023 r.

Romana Kuczera Rybnik
Dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st.
Im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku

**Laudacja w związku z nadaniem profesorowi Piotrowi Palecznemu
tytułu honorowego obywatela miasta rybnika**

Czcigodny Panie Profesorze, Drodzy Goście, Szanowni Państwo!

Dzisiejsza niecodzienna uroczystość zgromadziła w rybnickiej szkole muzycznej grono znamienitych gości na czele z panem Prezydentem Miasta Rybnika, jak również wielu wielbicieli talentu profesora Piotra Palecznego – czołowego polskiego pianisty, o zasłużonej międzynarodowej sławie.

Rada Miasta w swojej uchwale postanowiła bowiem nadać Wybitnemu Rybniczanie tytuł „Honorowego Obywatela Miasta”. Nasza radość jako społeczności Państwowej Szkoły Muzycznej im. Karola i Antoniego Szafranków jest w tym momencie szczególnie, ponieważ uroczystość ta wpisuje się już niejako w początek obchodów jubileuszu 90-lecia powstania Szkoły.

Można dziś śmiało powiedzieć, że wspaniała działalność artystyczna profesora Piotra Palecznego należy do dziedzictwa polskiej kultury i zapewnia miejsce „w panteonie pianistów polskich”. W tym miejscu pozwoliłam sobie zacytować jakże znamienne słowa Krystiana Zimmermana wypowiedziane podczas uroczystości nadania panu profesorowi Palecznemu tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Są to słowa, które potwierdzają nasze odczucia, od lat głęboko zapisane w sercach rybniczian. Również laury zdobyte w wielu międzynarodowych konkursach, w tym jakże ważnym dla pianisty polskiego – VIII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina – zapewniły profesorowi Piotrowi Palecznemu poczesne miejsce w gronie wybitnych artystów o randze międzynarodowej.

W ciągu ponad pięćdziesięciu lat swojej przepięknej kariery muzycznej, profesor Piotr Paleczny zdobywał serca publiczności i uznanie krytyków, koncertując w najbardziej prestiżowych salach wszystkich największych ośrodków muzycznych świata. To ponad dwa i pół tysiąca występów, podczas których artysta zachwycał słuchaczy fenomenalnymi interpretacjami wybitnych dzieł pianistycznych, niejednokrotnie z towarzyszeniem najsłynniejszych światowych orkiestr symfonicznych.

Wielkie znaczenie dla promocji polskiej kultury muzycznej w świecie miały koncerty profesora Piotra Palecznego z udziałem najlepszych polskich orkiestr – Wielkiej Orkiestry Polskiego Radia i Telewizji oraz Orkiestry Filharmonii Narodowej – w ramach organizowanych tournée.

Wykonując z tymi orkiestrami utwory polskich kompozytorów, koncerty fortepianowe Fryderyka Chopina, Ignacego Jana Paderewskiego, Witolda Lutosławskiego, czy IV Symfonię koncertującą Karola Szymanowskiego, pełnił trudną do przecenienia rolę ambasadora polskiej kultury poza granicami kraju.

Ogromny i bardzo zróżnicowany jest dorobek nagrany profesor Piotra Palecznego. Szczególnie cenne są jego znakomite interpretacje *Koncertu a-moll* Ignacego Jana Paderewskiego, *Symfonii koncertującej* Karola Szymanowskiego oraz dzieł Fryderyka Chopina. W dowód uznania za całokształt działań artystycznych na tym polu, Rada Akademii Fonograficznej przyznała Artystę w 2017 roku prestiżową nagrodę „Złotego Fryderyka”, wcześniej został laureatem Złotych i Platynowych Płyt.

W 1997 roku profesor Piotr Paleczny, obok działalności artystycznej, rozpoczął również działalność pedagogiczną. Umiejętne łączenie kariery koncertowej z pracą pedagogiczną i obowiązkami jurora prawie wszystkich największych konkursów pianistycznych świata, poszerzyło spektrum Jego działalności. Profesor Piotr Paleczny zasiadał w jury ośmiu ostatnich edycji Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego w Warszawie, był członkiem jury Międzynarodowego Konkursu im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie, Międzynarodowego Mistrzowskiego Konkursu Pianistycznego im. Artura Rubinsteina w Tel Awiwie, Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Leeds. Jako jedyny Polak przewodniczył jury Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Cleveland. Prowadził mistrzowskie kursy pianistyczne w największych metropoliach świata, takich jak Nowy Jork, Tokio, Pekin, Seul, Madryt, Amsterdam, Paryż, Sydney, Buenos Aires, Rio de Janeiro.

Niezwykle ważnym wkładem Profesora Piotra Palecznego w rozwój kultury polskiej jest prowadzenie od 1993 roku Międzynarodowych Festiwali Chopinowskich w Dusznikach Zdroju. Jako Dyrektor Artystyczny tego niezwykłego pianistycznego wydarzenia o międzynarodowej randze, spowodował spektakularny rozwój pierwszego w Polsce festiwalu muzycznego, na którym słuchacze w ciągu dziewięciu dni mogą usłyszeć znakomitych artystów zarówno polskich, jak i zagranicznych.

Profesor Piotr Paleczny został uhonorowany wieloma prestiżowymi odznaczeniami i nagrodami, nie tylko w Polsce. Oto niektóre z nich: Krzyż Komandorski *Orderu Odrodzenia Polski*, meksykański order *Águila Azteca*; Złoty Medal *Zasłużony Kulturze – Gloria Artis*, należący do najwyższych rangą odznaczeń przyznawanych artystom w Polsce, czy wyjątkowa Nagroda im. Cypriana Kamila Norwida w kategorii *Dzieło życia*. W 2019 roku rząd Japonii przyznał profesorowi Piotrowi Palecznemu jedno z najwyższych japońskich odznaczeń – *Order Wschodzącego Słońca, Złote Promienie ze Wstęgą*.

Wspaniałe sukcesy artystyczne, jak również pedagogiczne to, wśród wielu zasług dla rozwoju polskiej kultury muzycznej, dzieło wieloletniego zaangażowania Artysty w misję kreowania jej wizerunku w kraju i na świecie.

Tym bardziej cieszy nas fakt, że do tak licznych nagród i odznaczeń profesora Piotra Palecznego możemy dołączyć tytuł *Honorowego Obywatela Miasta Rybnika* – miasta, które jest niezwykle dumne z faktu, że ktoś tak niezwykle ma tu swoje korzenie.

Św. Jan Paweł II mówiąc o rodzinnych Wadowicach, kiedyś stwierdził „to tu wszystko się zaczęło”. Myśląc o Panu Profesorze Piotrze Palecznym i jego związkach z Rybnikiem możemy śmiało te słowa Papieża Polaka zastosować. Tak, tu wszystko się zaczęło: i życie się zaczęło, i miłość do muzyki się zaczęła. Pierwsze występy solowe, jak również z orkiestrą – najpierw szkolną a następnie z Filharmonią Rybnickiego Okręgu Węglowego założoną przez Antoniego Szafranka w 1960 roku. Solistą koncertu inauguracyjnego był 14-letni uczeń klasy fortepianu Karola Szafranka Piotr Paleczny, który z towarzyszeniem filharmonii wykonał I część Koncertu fortepianowego Tadeusza Szeligowskiego. W późniejszym okresie powstała również płyta z nagraniem tego koncertu (solista Piotr Paleczny), jedyna zresztą płyta Filharmonii ROW. Kilka jej egzemplarzy zachowało się w szkole.

W trakcie nauki w rybnickiej szkole muzycznej Piotr Paleczny uczestniczył w konkursach – zawsze zwieńczonych nagrodami. Wielkim wydarzeniem był udział w ogólnopolskim przesłuchaniu uczniów klas fortepianu szkół muzycznych II stopnia w Łodzi w 1963 roku. Najwyższa lokata, po perfekcyjnie wykonanym niełatwym programie (będącym wtedy rzadkością na tym etapie kształcenia) sprawiły, że uczeń rybnickiej szkoły muzycznej – Piotr Paleczny – został dobrze zapamiętany przez jurorów. Nieobce zatem było to nazwisko również profesorowi Janowi Ekierowi, u którego utalentowany uczeń Karola Szafranka rozpoczął studia pianistyczne w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. Później, w 1970 roku, cała społeczność rybnickiej szkoły muzycznej z zapartym tchem śledziła konkursowe zmagania VIII Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego z udziałem utalentowanego rybniczana dzięki transmisjom radiowym, a niektórzy na żywo w Sali Filharmonii Narodowej, gdzie odbywał się przesłuchania konkursowe.

Wielki sukces na konkursie, jak również nagroda specjalna za najlepsze wykonanie poloneza Fryderyka Chopina oraz Nagroda im. Witolda Małcużyńskiego to było historyczne wydarzenie dla polskiej kultury muzycznej, ale i szczególna radość dla Rybnika oraz duma z tak wspaniałego obywatela miasta. Potem jeszcze niezapomniany wyjazd do Warszawy na koncert w Sali Filharmonii Narodowej laureata Konkursu Chopinowskiego Piotra Palecznego, któremu towarzyszyła Orkiestra Filharmonii ROW pod dyktando Antoniego Szafranka (w roku Jubileuszu 10-lecia działalności zespołu). Droga do dalszych sukcesów stała się otworem....

Od tamtych pamiętnych dni i emocji związanych z nimi minęło wiele lat. Talent i wytrwała praca przyniosły znakomite owoce. Rybnik – miasto i szkoła pamiętali i pamiętają z wielką wdzięcznością za wszystko, co Piotr Paleczny wniósł do wspólnej historii, przede wszystkim jednak zawsze okazywaną przyjaźń i wielkie serce dla rybnickich spraw. Dziękujemy za obecność Pana Profesora w ważnych momentach historii miasta i szkoły: za niezapomniane

koncerty z Filharmonią ROW, Rybnicką Filharmonią i Orkiestrą Symfoniczną Szkoły Szafranków podczas kolejnych obchodów jubileuszowych, jak również przewodniczenie pracom jury pianistycznego kolejnych edycji Ogólnopolskiego Forum Młodych Instrumentalistów im. Karola i Antoniego Szafranków – konkursu Centrum Edukacji Artystycznej.

I jeszcze jeden ważny fakt historyczny. W 2002 roku szkoła, dzięki staraniom i wielkiej życzliwości władz Miasta Rybnika, po prawie 70 latach pracy w bardzo trudnych warunkach otrzymała tę nowoczesną i godną jej historii siedzibę, w której dzisiaj odbywa się ta wyjątkowa uroczystość. Była wtedy obawa nas wszystkich, że w sali im. Eugeniusza Stawarskiego mającej służyć kreowaniu sztuki muzycznej na najwyższym poziomie, jej ważny organ, serce: staruszek fortepian – nie sprosta wyzwaniom misji mu powierzonej. I stał się cud. Znalazły się finanse za zakup nowego fortepianu wysokiej klasy, a jego wyboru w fabryce Steinwaya w Hamburgu dokonał osobiście profesor Piotr Paleczny. Po raz pierwszy zabrzmiał on podczas uroczystości otwarcia szkoły. Usłyszeliśmy słynnego Poloneza As-dur op. 53 Fryderyka Chopina w genialnym wykonaniu samego Piotra Palecznego. I za to też z całego serca dziękujemy.

Wieloletnia, wspierała działalność artystyczna i pedagogiczna profesora Piotra Palecznego, jej ogromne znaczenie dla polskiej i światowej kultury napawa całe środowisko dumą, każe chylić czoła przed Człowiekiem, dla którego miłość do muzyki, poszukiwanie najwyższych wartości i umiłowanie tradycji ziemi ojczystej stało się nie tylko życiowym mottem ale i drogowskazem dla osób, które miały zaszczyt podjąć współpracę z Panem Profesorem.

Nadanie Panu Profesorowi Piotrowi Palecznemu Tytułu *Honorowego Obywatela Miasta Rybnika* jest formą wyrażenia najwyższego szacunku i uznania całego środowiska dla wspaniałych osiągnięć, ale przede wszystkim najserdeczniejszym podziękowaniem za okazywaną niezłomną wierność wobec Miasta, w którym wszystko się zaczęło.

Dziękujemy dziś za przyjęcie go do grona znakomitych Rybniczian. Oficjalnie – bo takim stał się już dawno.